

ראשית . וזהו הפעם שנקרא פסח שבת
כמ"ש ממחרת השבת . כיון ששבת אינו חלוי
במעשה התחטוים . ויהא בחינת מחשבה .
וגם בחינת יציאת מצרים כיסא באתערותא
לעילא ולא על ידי אתערותא דלתתא . וכמו
שכתוב ואת ערום ועריה . והשם ית' ברוב
רחמיו וחסדיו גאלנו . וזהו דוגמת השבת .
ומפני זה מזכיר אלל זיכורים בחינת יציאת
מצרים שהוא דוגמתו . וכן :

ושמחת בכל הטוב אשר ה' אלהיך
נותן לך . פירוש שהשמחה הוא

בכוונה שהיא יודע שח' אלהיו הוא נותן לו זהו
הטוב שיש לו וזהו עיקר השמחה . והבן :
או יאמר אשר ה' אלהיך נותן לך .
לא בטוב העולם הזה . היינו
הטענוג כגשמי . אלא הטוב שח' אלהיך נותן
לך הוא השמחה . והבן :

ברוך אתה בבוואך וברוך אתה בצאתך .
פרש"י ז"ל שטוב יציאתך מן העולם
כציאתך לעולם . ויש לרדק כלל על הביאה
לעולם אין לריך ברכה . ויתכן לומר על פי
מה שאמרו רז"ל באבות ואל יבטיחך ילך
ששאלו בית מוס לך . כלומר כיון שיהיה
בשאלו ינוח בשלוה . ואמר אחר כך שאל
ברוך אתה נוצר שאלמך להסגלגל עוד
לעולם לחקן את אשר קלקלת . וזהו שריך
ברכה גם כן על הביאה לעולם . ודו"ק :
יתן ה' את אויבך הקמים עליך נגפים
לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה

דרכים ינוכו לפניך . ויתכן לפרשו שזהו קאי
על הוצאת הרע שהוא האויב של האדם .
והענין הוא שלכאדם יש חושים זולת חוש
המדע והדיבור . ואמרו רז"ל בגמרא דעיקר
המאור להעבירה הוא ממוש הראיה .
כדאיתא לזא ועינא חרי סרסורי דעבירה
ניכו

בשורש המלות לתעלה . כמו שכתב בזו"ק
כד באתערותא דלתתא אתערותא לעילא
שיכול לעשות עוד מלות . ועל פי מה שאמרו
רז"ל באבות מלוא גוררת מלוא . שמלוא מה
שעושה מלמטה . גוררת המלוא מעילא .
נמלא האדם מעורר זה בזה . ואם כן שייך
לו שכר על זה . וזהו שאמר ולך תכיה לדקס
לפני כ' אלהיך . והבן :

פרשת תבוא

ובאת אל הכהן וכו' ואמרת אליו
הגדתי היום לפני ה' אלהיך .
ויש לזקדק מה שאמר אלהיך ולא אמר
אלהינו . ויש לישב על פי מה שאמרו בזו"ק
שמדת הכהן הוא שכל עצודתו הוא בחשאי .
שהוא בחינת המחשבה שנקראת ראשית .
וכמ"ש סוף מעשה במחשבה תחילה . ובחינת
לוי היא שצודתו הוא בקול . והנה בחינת
זיכורים גם כן הוא ענין מחשבה . . . וכמו
שאמרו רז"ל אדם רואה תאניה שזיכרה קושר
עליה גמי וחושב עליה לשם זיכורים . וזהו
שאמר בגדתי היום לפני ה' אלהיך שהוא
מדתך מדת כהן . אלא שמלך הוצר הרע
המחשבה לא נעברה לגמרי . ועל כן לריכין
אנו למדת לוי גם כן שהוא בקול . וזהו
כוונת הפסוק וענית ואמרת בהרמת קול . והבן :

וענית ואמרת וכו' וירד מצרימה וכו'
ויוציאנו ה' מצרים . להבין מה
שמזכיר כאן יציאת מצרים . יתכן לישב על פי
מה שאמרו רז"ל שישראל נקראו ראשית .
כמו שכתוב קודם ישראל לכ' ראשית תבואתו .
והנה יציאת מצרים קידש השי"ת את ישראל
אליו . ואמר קדש לי כל זכור שהוא בחינת

יניכו . וזהו שאמר בדרך אחד ילאו אליך .
דחינו בראים לחוד . ובשבעה דרכים ינוסו .
כיינו ב' דרכים . וכן :

באופן אחר יתכן לפרשו . דהפיקר
האויב של ישראל הוא

עמלק . דהוא היה תמיד ראשון להלחם עם
ישראל . וזהו שאמר הפסוק קלים היו רודפינו
וזו עמלק . כי בסיפוף אוחיות עמ"ל הוא
ע"ס ק"ל שיהיה קל לרדוף את ישראל . וזהו
הפיקר דורשו של יעקב וכל לו . דגימטריא

של עמ"ל הוא יוחר מגימטריא של יעקב

נ"ח . וזהו מה שאנו מחפליין ימ"ח שמו הוא

נ"ח . וזהו נימוסין שלו . ואז יהיה בגימטריא

יעקב . ולכך אסתר היחס יכולת בידה

להקטין ולהכניע את עמלק . וזהו שכתוב

ותשא ח"ן שהוא נ"ח . שיהיה מלאכה הנ"ח

של עמלק . וזהו איתא במזרחי וירוס מאנג

מלכו ותנשא מלכותו . רמז למשחקים בקוביא

והענין הוא כשזה נופל וזה קם . ענין

הקוביא הוא כך כשתשליכי בכל לך שחרלס

ותשוב למעלה ולמטה ביחד היא ז' . אם

למעלה הוא א' אז למטה הוא ו' . אם

למעלה היא ג' אז למטה היא ד' . וכן

לסיפוף . וזהו כאן וירוס מאנג שהוא מלכו

של עמלק . ירוס מלכו של ישראל הוא דוד .

דהשווה אם א' של אג"ג נופל למטה א' .

למעלה הוא ו' . ואם בג' נופל למטה אז

למעלה הוא ד' . ואם עוד ג' נופל למטה עוד

ד' היא למעלה . ואם כן למטה אגג ולמעלה

דוד . וזהו שאמר יתן ס' אחיבך . שהוא

עמלק בדרך אחד ילאו אליך . דהיינו שיהיה

למטה רק בדרך אחד . ובשבעה דרכים
ינוסו לפניך שיהיה למעלה ממנו . וכן :

יקימך ח' לו לעם קדוש וראו כל עמי
הארץ כי שם ה' נקרא עליך

ויראו סמך . כי תשמור את מצות ה'
אלהיך . ויתכן לפרשו על פי מה שארז"ל
במס' ברכות (פ"ק) מנין שהקב"ה מניח
חפילין וכו' . ומהו כתיב בכו ומי כעמך
ישראל גוי אחד בארץ . והענין הוא כשישראל
עושים את המצות בשלימות . בזה גורמים
לרוחניות של המלכה . שכביכול הוא העושה
את המלכה . בסוד שמי עם י"ה הוא שם"ס
וכו' . שכל העשר ספירות הם כלולים מתרי"ג
מצות . וזהו שאמר ולשמור את כל מצותיו
דייקא . כלומר שתגרום במעשה המצות שלך .
שהשם ית' בעלמו כביכול ישמור את כל
מצותיו . וזהו פירוש יקימך ס' לו לעם
קדוש . ובמה חזכו בזכות וכלכת בדרכיו .
וזהו שאמר כי תשמור את מצות ה' . הכוונה
על השי"ת כביכול . המצות שהשי"ת כביכול
עושה בעלמו . ועל ידי זה וראו כל עמי
הארץ הם השמים של מעלה . כי שם ה' אלו
חפילין שבראש דהוא הקב"ה שישראל גורמים
לזה . ובזה נקרא עליך . ויראו ממך . כלומר
שגם האומות יראים ממך . וכן :

ויריין בך לאות ולמופת וכו' תחת אשר לא
עבדת את ה' אלהיך בשמחה וכו' .

יובן על פי מה שכתוב כי רע ומר עזבך את

ס' אלהיך . שנגלות עיקר השרה היא מה

שאנו רחוקים מהקב"ה . ושמעתי מן סד

רב הקדוש ז"ל על פסוק ויהיה לו ולזרעו

אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא

לאלהיו ויכפר על בני ישראל . שפיגחם עשה

שני בחינות . א' אשר קנא לאלהיו . והב'

ויכפר על בני ישראל . ועל אשר קנא לאלהיו

אין שיעור להשכר ועל זה נאמר אין לא ראחם

כו' . והבטחת השכר מה שאמר והייתה לו

ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם הוא על

שכפר על בני ישראל . וזהו פירוש ויהיה

איש וכו' כמס יאכלו בלחמו. ושבאלו עוד
אס מכרו הכסן לזרים מסו דינו. אל שוב
אינו אוכל בחרומה. אל אף אנו כיון
שמכרו הקב"ה לנבוכדנצר שוב אין אנו
מחויבין לשמור את מלוא ה'. ואמר להם
יחזקאל העולה על רוחכם הים לא תהיה
(וכו') ומפני זה קרא לו השי"ת עבד שכל מה
שקנה עבד קנה רבו. ואס כן לא יוכלו
ללא מרשותו של הקב"ה לפרוק עול מלכות
שמים מעליהם. וזהו פירוש הפסוק
וסתמכרתם שם לעבדים ולשפחות. כלומר
כי העבדים שלכם יהיו עבדים להשם ית'
ומפני זה ואין קונה. לא יהיה להם זכס
שום זכס וקנין. וכן זה :

שמעתי מאדוני אבי זל"ל. שהתוכחה
לא עוב על היחיד. אבל על כל
ישראל ביחד אינו רע כל כך. שיגיע לכל
אחד חלק מועט מהם. וזהו שנחמס משה
רבינו ע"ה אחר כך ואמר להם אתם נלבים
היום כולכם. ודו"ק :

פרשת נצבים

אתם נצבים היום כולכם לפני ה'
אלהיכם. עיין רש"י ז"ל וסגין
יוכן על פי מה שאמרו חכמי האמת שבמדבר
היה כיחוד בבחינת אחר. כמו שאמר הנביא
ירמיה לכתך אחרי במדבר. אך בשעת מחן
חורב היה בבחינת שנים. כמ"ס פנים בפנים
דיבר ה' עמכם. ובחינת אחר הוא בבחינת
נסיון. שאפילו הקב"ה מסתיר פניו אף על
פי כן הם עושים רלונו ית'. וכמ"ס וראית
את אחריו וכיא בבחינת דלי"ת. וזהו שאמר
התכם במשלי הפוך רשעים ואינם. כשהקב"ה
מסתיר פנים מהם אזי הם משקרים באמונתם
ולא

לו כו' תחת בחינת אשר קנא כו'. וכוא
בחינת ויכפר על בני ישראל ועל זה שייך לו
שכר. ועל דרך זה יתכן לפרש גם כן יהיו
בך לאות ולמופת וכו' תחת בבחינת אשר לא
עבדת את ה' אלהיך בשמחה. וכעונש הוא
שאין לו שיעור ח"ו. ועל זה הדרך יתכן
לפרש מה שכתוב בפ' העקידה כי ברך
אברך וכו' עקב אשר שמעת בקולי. וכוא
כמו עקב ענוה יראת ה'. שיראת ה' הוא
עקב למדריגת ענוה. וזהו פירוש הפסוק
שהצרכה של הרבה ארצה וכו' הוא עקב
לזה מה ששמעת בקולי. כיון שאין שיעור
להשכר הזה. ועל זה נאמר אין לא ראה
וכו'. וכן :

והשיבך ה' מצרים באניות והתמכרתם
שם לעבדים ולשפחות ואין
קונה. פירוש לא כליאחכם ממלרים על ידי
משה ואהרן. שאז התחרטו המלרים ואמרו
מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדינו
שרדפו אחריכם שיחזרו אחכם לעבדים. אבל
בעת חורבן הבית וסתמכרתם שם לעבדים
ולשפחות ברלונכם אבל ואין קונה. ששוב לא
ירלו המלריים שחיו אללם עבדים. וכן :

או יאמר והתמכרתם שם לעבדים
ולשפחות ואין קונה. יוכן
על פי מה ששמעתי מחותני הרב הקדוש ר'
חילק מראדוויל זל"ה. שזכה על זה כמס
שעוס לדעת פירוש. וזהו אליו אביו הקדוש
ואמר לו ששפירוש הוא על דרך מה שאמרו
דז"ל שהקב"ה קרא לנבוכדנצר עבדי שגלוי
לפניו יחברך שישאל יהיו נמסרין לידו.
(ואמרו דז"ל שמפני זה רלו ישראל לפרוק
מעליהם עול מלכות שמים בימי יחזקאל
שאלו את יחזקאל עבד כסן מכו שיאכל
בחרומה. אל כתיב כבר בחורב וכל עבד